

Anul III
Nr. 5
Mai 2013

REVISTA PAROHIEI ORTODOXE
SFÂNTUL NICOLAE DIN ZÜRICH

DOXOLOGIA

“Luminează-te, luminează-te, noule Ierusalime!”

“ Să ne luminăm cu prăznuirea și unul pe altul să ne îmbrățișăm..”

Hristos a Înviat!

Praznicul Învierii Domnului Hristos este prin excelență o sărbătoare a luminii, a bucuriei, a iubirii și a iertării, căci Mântuitorul din dragoste nemăsurată față de om, asumându-Și pe deplin firea umană afară de păcat, primește să Se jertfească pe Cruce și biruiește moartea, “cu moartea pe moarte călcând” și ne dăruiește tuturor viață veșnică.

Remarcăm în pictura bizantină, că Hristos nu apare ca un om ajuns la capătul puterilor, ci din contra este înfățișat ca un Om tare, Om restabilit în tăria lui adevărată. Prin Cruce, firea omenească asumată de ipostasul divin în Hristos s-a eliberat de orice urmare a păcatului, a murit păcatului și a înviat lui Dumnezeu.

În urma păcatului strămoșesc, săvârșit de Adam prin călcarea poruncii, chipul lui Dumnezeu din om s-a întunecat, comuniunea deplină dintre Dumnezeu și om nu a mai fost posibilă, firea omenească și-a pierdut transparența pentru Dumnezeu, devenind într-un oarecare fel opacă. În această situație, după cum se exprima Sfântul Grigore de Nyssa, “firea noastră bolnavă avea nevoie să fie vindecată, decăzută să fie ridicată, moartă să fie înviată. Noi pierdusem împărtășirea cu binele, trebuia să ni se dea înapoi - eram în întuneric, trebuia să fim duși la lumină”.

La slava stihirilor Paștilor cântăm: **“Ziua Învierii! Să ne luminăm cu prăznuirea și unul pe altul să ne îmbrățișăm. Să zicem fraților și celor ce ne urăsc pe noi, să iertăm toate pentru Înviere...”**. Așadar, Hristos Domnul ne-a dus prin Jertfa și Învierea Sa la lumină, dar mai departe trebuie să ne străduim și noi să menținem lumina Învierii Domnului în sufletele noastre, iubindu-ne, iertându-ne și îmbrățișându-ne frățește unii pe alții.

Exista o legătură “sine qua non” între iertare și iubire, acestea se condiționează și se sprijină reciproc, căci doar iubindu-ne semenul, îl putem și ierta. Creștinismul este realmente religia iubirii, căci acesta este chipul Întemeietorului său și fundamentul credinței noastre. “Iubirea - spunea Sfântul Siluan Athonitul - se poate deprinde și poate deveni un obicei. Să ne obișnuim să gândim frumos, să ne obișnuim să alungăm gândurile rele, să nu le credem”. Și atunci putem deveni ucenici adevărați ai lui Hristos, pentru că El a zis: „Întru aceasta vor cunoaște oamenii că sunteți ucenicii Mei, dacă veți avea dragoste între voi” (Ioan 13, 35). Așa că, prin osteneală personală, prin eforturi lăuntrice și cu smerenie, putem ajunge la această măsură a iubirii și a iertării.

Sfântul Apostolul Pavel, când a trebuit să definească dragostea, a vorbit prea puțin de gesturile exterioare ale ei, el s-a referit la niște porniri și simțăminte ale inimii: „*Dragostea toate le rabdă, dragostea toate le crede, dragostea toate le iartă, dragostea nu se bucură de nedreptate, ci se bucură de adevăr, dragostea nu se trufeste, dragostea nu se înalță, dragostea nu caută ale sale...*” (I Corinteni 13, 4-7). Toate acestea reprezintă tabloul duhovnicesc, tabloul sufletului nostru, atunci când își iubește semenul după porunca Mântuitorului Hristos, care ne spune în Sfânta Evanghelie: “Precum Eu v-am iubit pe voi, așa și voi să vă iubiți unul pe altul” (Ioan 13, 34).

În teologia Bisericii noastre, precum și în cântările liturgice, iertarea este asociată Învierii Domnului. Moartea Fiului lui Dumnezeu pentru păcatele omenirii întregi este dovada maximă a iubirii și a milostivirii lui Dumnezeu pentru oamenii căzuți, dar și semnul cel mai evident al iertării. În viața Bisericii, atmosfera praznicului Învierii - reflectată în slujbele bisericești și în imnele liturgice - păstrează și transmite această iradiere irezistibilă a darului iertării lui Dumnezeu spre toți. Cuvântul pascal al celui întru Sfinți Părintelui nostru Ioan Gură de Aur, rânduit de Biserică a se citi în noaptea Învierii, înainte de începerea Sfintei și Dumnezeieștii Liturghii, ne cheamă pe toți la bucuria iertării generale și universale: “...*împărtășiți-vă toți din bogăția bunătății! Nimeni să nu se mai tânguiască pentru păcate, că din mormânt a izvorât iertarea!*” Așadar, nu mai există nici un motiv de întristare, nu mai este nici un motiv de ezitare, nici un păcat nu este prea mare și nici toată mulțimea păcatelor nu poate împiedica revărsarea iertării, a milostivirii și a iubirii dumnezeiești. Să nu se îndoiască nimeni, să nu fie nimeni reținut de vreo neputință personală. Atât de mare este darul iertării în noaptea Învierii, încât Dumnezeu cheamă și primește pe toți oamenii, fără deosebire, la bucurie și la prăznuire.

Credinciosul este însă dator la o minimă pregătire duhovnicească, pentru a trăi realmente bucuria Învierii Domnului. În acest sens ne îndeamnă Sfinții Grigorie de Nazianz și Ioan Damaschin în canonul Învierii, prin cântarea: “*Să ne curățim simțirile/ Și să vedem pe Hristos strălucind/ Cu neapropiata lumină a Învierii*” (cântarea I). După acest îndemn important, tot printr-un imn liturgic, ni se propune prăznuirea cu cetele îngerești, cântându-se: “*Să ne apropiem purtători de Lumină/ La Hristos, Cel ce a ieșit/ Din mormânt ca un Mire/ Și să prăznuim împreună cu cetele/ Cele iubitoare de Praznic/ Paștile lui Dumnezeu, cele mântuitoare*” (cântarea a V-a). Pentru a fi “purtători de lumină”, nu doar în mâini ci și în suflete, este nevoie și de osteneală proprie, de o schimbare lăuntrică, care este posibilă mai ales în răstimpul posturilor.

Se impune așadar, ca bunătății și iertării divine, care se revarsă din belșug asupra noastră, să-i răspundem și noi cu iubire, iertare și îmbrățișarea fraților, căci doar așa suntem realmente ucenici ai lui Hristos și rămânem în lumina Învierii Mântuitorului.

Pr. Romică-Nicolae Enoiu

Scrisoare Pastorală la Praznicul Învierii Domnului Hristos

„Dar au strigat către Domnul în necazurile lor și din nevoile lor i-a izbăvit. Trimis-a cuvântul Său și i-a vindecat și i-a izbăvit din stricăciunile lor.” (Ps 106, 19-20)

Preacucernice Părinte,
Iubiți frați și surori întru Domnul,

Postul cel de 40 de zile și Săptămâna Patimilor ne apropie și ne ajută să Îl primim mai cu adevărat pe Hristos Domnul, Care a pățimit suferința și moartea noastră, trăind condiția noastră umană, ca să ne vindece tocmai de suferința și moartea veșnică. Prin Învierea cea din morți, S-a făcut *„începătură celor adormiți, întâi Născut din morți, ca să fie însuși începătorul tuturor în toate”* (Sf. Liturghie a Sf. Vasile cel Mare). Prin Patimile și prin moartea Sa, Hristos ne vindecă de păcat și de moartea sufletească, de boală și de moartea trupească. Iisus Hristos, Fiul lui Dumnezeu Celui Viu, este Doctorul sufletelor și al trupurilor noastre. El vindecă nu numai sufletul, ci omul întreg, trup și suflet, și mai mult, îl îndumnezeiește prin Învierea Sa din morți.

Hristos a luat asupra-și firea noastră omenească, trup și suflet, cunoscând și suferința trupului, prin Patimi, moarte și mormânt, dar și iadul omului lăuntric, cel sufletească, trăindu-l pe Cruce pentru noi. Acolo, pe Cruce, împreună cu noi cei slabi în credință, care îl pierdem pe Dumnezeu din viața noastră atât de des, care ne tăvălim în iadul îndepărtării de El, Hristos a scos strigătul atât de des izbucnit din inima omului deznădăjduit: *„Dumnezeul meu, Dumnezeu meu, de ce m-ai părăsit?”* (Matei, 27, 46), însă nu Dumnezeu mă părăsește pe mine, omul, ci eu îl părăsesc pe El, eu aleg iadul. Iar în fața morții, cine mai poate sta indiferent față de locul în care se va duce? Ne pomenim singuri în fața morții, nimeni nu ne poate ajuta, decât Stăpânul vieții, Viața însăși. Hristos ne-a izbăvit de această singurătate trăindu-o și El cu noi și pentru noi, pe Cruce umplându-o de harul Său, de prezența Sa mântuitoare. De când Hristos S-a urcat pe Cruce, nu mai suntem singuri în fața morții, ne-a vindecat de singurătatea apăsătoare și ne-a ajutat să Îl vedem pe El, Stăpânul vieții, „încurcat cu moartea” noastră, pe care o primește și o învinge, se îmbracă cu ea, El, Viața, și o învinge prin ea însăși, cum cântăm în această zi binecuvântată: *„...cu moartea pe moarte călcând”*. Nu Se lasă răstignit pentru a ne judeca, ci pentru a judeca moartea, pentru a ne vindeca de ea. Pentru că Hristos a venit să ne tămăduiască, să ne vindece.

Iubiți frați și surori,

„Dragostea vindecătoare” a lui Dumnezeu s-a arătat și se arată tuturor în diferite feluri, în fața vieții precum și în fața morții. Moartea, pentru noi cei credincioși, înseamnă mutare la Domnul. Când Hristos vindecă pe lepros (Matei, 8, 2-4), nu vindecă numai lepra trupească, ci curăță și lepra sufletească - cea care schimonosește, deformează, urăște și omul lăuntric -, lepra sufletului fiind neîncrederea în Dumnezeu.

Vindecând sluga sutașului roman numai cu cuvântul și fără să vină la el (Matei 8, 5- 13), nu vindecă numai pe cel de alt neam și de altă credință, - al cărui stăpân credea totuși în puterea

Lui -, ci vindecă și poporul care-L asculta de indiferența și de disprețul pentru cei de alt neam, și asupritori pe deasupra, cum erau romanii atunci. Dar ne vindecă și pe noi de indiferența și de disprețul pentru cel de lângă noi, care este diferit de noi.

Atunci când vindecă pe soacra lui Petru, *„care zăcea prinsă de friguri, și S-a atins de mâna ei și frigurile au lăsat-o și s-a sculat și îi slujea Lui”* (Matei 8, 14-15), Hristos nu ridică

doar un trup istovit de ani și aproape de moarte, ci vindecă și îndoiala lui Petru care ezita dacă să Îl urmeze sau nu, având familie și copii. Însă vindecă Domnul în același timp pe toți cei care, apropiindu-se de El doar la o vârstă înaintată, se îndoiesc că mai pot face ceva bun, și se adâncesc în descurajare și în împietrirea inimii. Cât de în vârstă era soacra lui Petru, dar trezită la credința în Hristos, *„s-a sculat și îi slujea”*, adică avea încă multe de adus înaintea Domnului, mai avea încă multe de dăruit.

Câtă suferință nu a alinat în inima femeii ușurate, Maria Magdalena, care pătimea din cauza propriilor ei păcate! Sau câtă tristețe nu a alungat din inima mamei văduve din Nain, cu fiul mort, sau a tatălui cu fiul lunatic! Aceleași suferințe și întristări le poartă împreună cu oricare dintre noi astăzi și pe acelea le vindecă, le întoarce în mângâieri, dacă avem credință în El.

Alungând demonii din oameni, vindecând bolile cele sufletești și trupești, Hristos Domnul se arată pe Sine, nouă tuturor, celor de atunci și celor de acum și celor ce au să vină după noi, că El este Vindecătorul sufletului și trupului, dar nu ca orice alt vindecător, ci ca Cel ce, pe Cruce și în patimiri *„neputințele noastre a luat și bolile noastre le-a purtat”* (Isaia 53, 4 și Matei 8, 17). Le-a purtat vindecându-le, înlăturându-le dintre El și noi ca nemaifiind piedici în apropierea de El, arătându-ne că le poartă până la sfârșitul veacurilor cu noi și pentru noi, că suferă toate împreună cu noi, că trăiește și pătimește împreună cu noi. Înviiind pe fiica lui Iair, mai-marele sinagogii (Matei 9, 25), pe fiul văduvei din Nain (Luca 7, 11), pe Lazăr cel mort de patru zile (Ioan 11), Hristos prevestește Învierea Sa, încredințează pe cei care-L urmează și Îl vor urma până la sfârșitul veacurilor, că El este Stăpân al vieții, Viața însăși, că El este învierea tuturor celor ce cred în El. Ne încredințează astfel de propria noastră înviere prin credința în cuvântul Lui. *„Cel ce ascultă cuvântul Meu și crede în Cel ce M-a trimis, are viață veșnică și la judecată nu va veni, ci s-a mutat din moarte la viață”*. (Ioan 5, 24)

Iubiți credincioși,

Hristos ne cercetează și astăzi în suferințele și bolile noastre, de aceea în Biserică ne-a lăsat Tainele tămăduirii trupești și

sufletești deopotrivă, adică Taina Spovedaniei și a rugăciunii pentru cei bolnavi, Sfântul Maslu, în care Îl întâlnim pe Hristos Tămăduitorul, Care se apropie de boala și neputința fiecăruia dintre cei care cer. „Este cineva între voi bolnav? Să cheme preoții Bisericii și să roage pentru el, ungându-l cu untdelemn, în numele Domnului. Și rugăciunea credinței va mântui pe cel bolnav și Domnul îl va ridica, și de va fi făcut păcate se vor ierta lui.” (Iacov 5, 14-15)

Dacă Hristos ne cercetează în suferințele și bolile noastre, răspunzând rugăciunilor și mijlocirilor Maicii Sale, Preasfânta Născătoare de Dumnezeu și tuturor sfinților mijlocitori pentru noi, să căutăm și noi unii la alții în bolile și suferințele noastre. Să mijlocim împreună cu Sfântul Vasile cel Mare pe lângă Tămăduitorul sufletelor și al trupurilor pentru toi cei din jur : *“Părinte Ceresc... pe cei slabi de suflet îi îmbărbătează, pe cei*

risipiți îi adună, pe cei rătăciți îi întoarce și-i unește cu Sfânta Ta sobornicească și apostolească Biserică. Pe cei bântuiți de duhuri necurate îi slobozește, ... văduvelor le ajută, pe orfani îi apără, pe cei robiți îi izbăvește, pe cei bolnavi îi tămăduiește” (Sf. Liturghie a Sf. Vasile cel Mare).

Vremurile în care trăim sunt tulburi și pline de nesiguranța zilei de mâine. Să ne ținem fiecare aproape de Domnul Hristos, Care a apropiat Cerul și pământul, unindu-le prin Crucea Sa, deschizându-le unul altuia prin Înviere.

„Dragostea vindecătoare” a lui Hristos pentru noi este călăuza și lumina pe care o primim în noaptea Învierii. Să nu ne mai despărțim de ea în tot restul vieții noastre, ci să păstrăm nestinsă făclia dragostei în inimile noastre, adăpându-ne neîncetat din Lumina dragostei lui Hristos, și dăruind-o și celor din jur!

Sfintele Paști, Paris

† Mitropolitul Iosif

Învierea lui Hristos

de Carmen Funieru

Bucură-te Preacurată
Care ieri te-ai tânguit,
Iată Fiul tău cu slavă
Din mormânt a răsărit.

Toată firea prăznuiește
Învierea lui Hristos
Toate se îmbracă astăzi
Cu veșmânt mai luminos.

Îngerii și pământenii
Cântă azi același grai,
Iar Adam și cu tâlharul
Azi se veselesc în rai.

Nu mai este astăzi pază
În Edenul cel ceresc,
Ușa stă mereu deschisă
Pentru neamul creștinesc.

“Hristos a înviat din morți cu moartea pe moarte călcând și celor din morminte viață dăruindu-le”. (*Troparul Învierii*)

Rugăciunea de dimineață, scrisă de Părintele Arsenie Boca

«Doamne Iisuse Hristoase, ajută-mă ca astăzi toată ziua să mă lepăd de mine însumi, că cine știe din ce nimicuri mare vrajbă am să fac și astfel, ținând la mine, să Te pierd pe Tine.

Doamne Iisuse Hristoase, ajută-mi ca rugăciunea Preasfântului Tău nume să-mi lucreze în minte mai mult decât fulgerul pe cer, ca nici umbra gândurilor rele să nu mă întunece, căci iată păcătuiesc în tot ceasul.

Doamne, Ceta ce vii în taină între oameni, ai milă de noi, că umblăm împiedicându-ne prin întuneric. Patimile au pus tină pe ochii minții, uitarea s-a întărit în noi ca un zid, împietrind în noi inimile noastre și toate împreună au făcut temnița în care Te ținem bolnav, flămând și fără haină, așa risipind în deșert zilele noastre, umbriți și dosădiți până la pământ.

Doamne, Cel ce vii între oameni în taină, ai milă de noi și pune foc temniței, aprinde dragostea în inimile noastre, arde spiniile patimilor noastre și fă lumină sufletelor noastre. Doamne, Ceta ce vii în taină între oameni, ai milă de noi, vino și Te sălășluiește întru noi, împreună cu Tatăl și cu Duhul Tău cel Sfânt. Căci Duhul Sfânt se roagă pentru noi cu suspine negrăite, când graiul și mintea rămân neputincioase.

Doamne, Cel ce vii în taină, ai milă de noi, căci nu ne dăm seama cât suntem de nedesăvârșiți și cât ești de aproape de sufletele noastre și cât ne depărtăm noi prin păcatele noastre. Ci luminează lumina Ta peste noi, ca să vedem lumina prin ochii Tăi, să trăim în veci prin viața Ta. Lumina și Bucuria noastră, slavă Ție! Amin.»

2013 - Anul comemorativ al părintelui Dumitru Stăniloae (1903-1993) Învieria Domnului și importanța ei universală

Învieria Domnului este evenimentul fără pereche în istoria lumii. Importanța ei întrece în mod absolut tot ce se întâmplă și se poate întâmpla în univers. Numai creațiunea lumii mai are această importanță și calitate. Ca și creațiunea tot așa și Învieria, nu sunt evenimente propriu-zis istorice, întrucât nu se datoresc unor cauze imanente, nu pot fi explicate și prevăzute ca provenind din concursul forțelor și împrejurărilor naturale antecedente. Cauza care

produce creațiunea este metaistorică și metanaturală. De aceea, chiar dacă ar fi existat, prin absurd, oameni care să vadă apariția lumii, ei tot n-ar fi putut privi lucrarea cauzei aducând-o la existență, odată ce omul nu are acces dincolo de domeniul immanent fizic, istoric și spiritual. Acei presupuși martori ai apariției lumii ar fi văzut ceva enigmatic și e posibil că și-ar fi explicat această enigmă altfel

decât prin creațiunea lumii de către Dumnezeu. Creațiunea prin Dumnezeu nu se poate constata pozitiv, empiric, științific, istoric. E drept că celelalte teze pot fi ușor respinse, ca absurde, dar actul pozitiv prin care se acceptă creațiunea e credința.

Tot așa de puțin istoric este, sub acest raport, evenimentul Învierii Domnului. Cel care lucrează și de astă dată în calitate de cauză este tot Dumnezeu. Învieria Domnului nu se datorează vreunei puteri din natura omenească a Domnului, sau altor puteri naturale exterioare. Învieria Domnului nu este o verigă ce se înșiră în lanțul vieții istorice ca toate celelalte întâmplări. De aceea cauza care a produs Învieria nu s-a putut vedea în lucrarea ei, fiind transcendența mijloacelor de investigație și de constatare omenească. Dacă ar fi văzut pe Domnul după moarte cineva fără credință ar fi căutat, desigur, o explicație naturală a acestui fapt sau l-ar fi considerat o enigmă a cărei explicație naturală nu se poate da încă, dar se va putea în viitor. Și aici, ca și la creațiune, toate explicațiile acelea se pot ușor destrăma și există foarte multe considerații care mână mintea spre acceptarea Învierii prin Dumnezeu, dar pozitiv, empiric și deci absolut constrângător, lucrul nu se poate vedea. Credința își păstrează și aci rolul hotărâtor. Se vede că e destinul nostru, cât suntem în forma actuală de existență, să nu ne putem apropia de lucrările și de prezența lui Dumnezeu prin vedere, prin constatare indubitabilă, ci prin credință, prin ascultarea și acceptarea smerită a asigurării ce ne-o dă prin cuvântul Său.

Dar dacă creațiunea și Învieria nu sunt evenimente istorice în sensul obișnuit, aceasta nu însemnează că ele n-au avut loc sau că n-au nici o relație cu istoria și cu natura creată. Ele amândouă sunt un perfectum deplin, fapte petrecute odată pentru totdeauna și nu ceva ce se petrece continuu, o lege generală a existenței. O Persoană care a trăit într-un timp și într-un loc anumit ca om deplin a fost înviață de Dumnezeu. Acesta e un fapt unic, aparținând timpului trecut și tocmai prin această unicitate, introducând în istorie ceva neobișnuit ei, ceva care face să vedem că istoria nu e totul, nu e ultima realitate, că pe lângă ea, pe deasupra ei și la sfârșitul ei, există altceva care dă astfel istoriei un sens relativ. De la punctul acesta, al relației cu istoria, creațiunea și Învieria merg pe drumuri deosebite. Din cei doi factori ai creațiunii, cauza și efectul, cel din urmă cade cu totul în istorie,

în domeniul nostru. Creațiunea, fără să fie astfel o lucrare istorică, țintește în istorie și determină istoria. Tot ce se întâmplă ulterior în lume se datorează și poartă pecetea actului anistoric al creațiunii, chiar dacă nu văd oamenii, chiar dacă lumina aceasta revărsată peste univers nu e văzută de orbia oamenilor căzuți în păcat.

Învieria însă nu numai în factorul cauză, ci și în factorul efect este dincolo de istorie. Iisus Hristos cel Înviat nu e o persoană istorică, supusă condițiilor existențiale ale acestei vieți, cauzelor fizice și spirituale ce domnesc în imanență. Învieria lui Iisus Hristos se deosebește astfel de toate minunile săvârșite de El, sau de profeți, sau de alte organe dumnezeiești. Efectul tuturor minunilor, oricât ar fi cauza de metaistorică, este istoric. Prin oricare minune se repară pe cale extranaturală o piesă stricată din natură, se repune ceva în funcția ce-o îndeplinea în angrenajul immanent al vieții: se reface un ochi, se schimbă un lucru din natură cu un alt lucru tot din natură, se readuce o persoană care a încetat de-a mai trăi în viață, în starea de a continua viață în aceleași condițiuni ca înainte de întreruperea prin moarte. Lazăr prin înviere n-a intrat într-un nou mod de existență, ci l-a reluat pe cel dinainte de-a muri, a reluat o viață tot așa de supusă bolilor și morții, trebuințelor naturale, ca și cea dinainte. El va mai trăi un timp, apoi va muri.

Iisus Hristos însă prin Înviere intră într-un mod de existență, într-o dimensiune de viață cu totul deosebită de cea anterioară, de cea istorică, de cea pe care o trăim cu toții supuși stihilor acestei lumi. El a intrat la o viață sustrasă cu totul din angrenajul cauzalității naturale, la o viață fără boli, fără moarte, fără frică de moarte. Viața acesta nu e o fază ulterioară a celei istorice, încât să decurgă din ea în mod natural. Atunci toți am ajunge la ea fără să fi fost necesară patima pe cruce a Mântuitorului. Realitatea aceasta nouă a Învierii e o operă exclusivă a lui Dumnezeu, nefiind nimic în afară de Dumnezeu care să contribuie la realizarea ei, e un fel de creațiune din nimic a lui Dumnezeu.

Deosebirea de creațiune constă doar în aceea că pe când prin creare se iscodesc ipostasuri, fețe care n-au mai fost, prin Înviere se readuc fețele, suporturile care au încetat să mai existe, la o nouă formă de viață. Cel înviat este, ca eu, ca față, ca ipostas, exact cel dinainte de moarte. Rostul aparițiilor după Înviere, a căror natură nu se poate preciza, e tocmai să arate identitatea lui Hristos cel Înviat cu cel de dinainte.

Tocmai în acest punct găsim relația Învierii cu istoria, ea atinge cu degetul ei creator și transformator ceva ce-a fost în istorie. Degetul minunat, lucrarea lui, și efectul lucrării lui sunt metaistorice. Dar ipostasul învrednicit de o viață metaistorică e tocmai cutare ipostas care a trăit într-un punct precis al istoriei. Golul rămas prin evaporarea vieții din el, „oasele moarte” primesc o nouă viață exclusiv prin puterea lui Dumnezeu.

Creațiunea e actul dumnezeiesc ce cade perpendicular pe un punct de la care începe, tocmai prin această cădere, istoria. Învieria e actul dumnezeiesc ce cade perpendicular pe ceva care a fost în istorie, dându-i prin aceasta o nouă viață, transfigurată. Și la creațiune, și la Înviere, istoria nu e productivă. Productiv e numai Dumnezeu. Ea e arătată în toată micimea ei. Ea are ce are ca istorie și va ajunge la o

(continuare la pagina 7)

Pelerinajul – cale de apropiere de Dumnezeu

Nu știu câți dintre noi obișnuiesc să meargă în pelerinaje, dar pentru cine are puțin timp și dispoziție sufletească, aceasta este o cale sigură de îmbogățire în Hristos. Și nu numai atât, dar omul găsește mult ajutor în necazuri, alinare, liniște și bucurie, întărire și izbăvire de boală. Fie că este vorba de moaștele unui sfânt, fie de Locurile Sfinte, de o mănăstire cu viață monahală deosebită sau o chilie a unui sfânt, de icoane făcătoare de minuni ale Maicii Domnului sau alte comori ale Ortodoxiei, un pelerinaj duhovnicesc este o alternativă de mult folos la concediul obișnuit. Și de ce nu, ele se pot chiar combina uneori, iar atunci este și relaxare și detașare de munca de zi cu zi, dar și o gură de aer pentru sufletul împovărat de grijile cotidiene.

Pelerinajul este prilej de întărire în credință și drum spre mântuire, căci, după cum zice psalmistul, *“Toate căile Domnului sunt milă și adevăr pentru cei ce caută așezământul Lui și mărturiile Lui”* (Psalmul 24, 11). Locașurile sfinte oferă *“Pace celor ce vin, bucurie celor ce rămân, binecuvântare celor ce pleacă”*, iar părintele Teofil Părăian spunea că *“Domnul Hristos vrea să ne binecuvânteze, dar nu ne poate binecuvânta decât dacă suntem acolo unde sunt binecuvântările”*.

Un pelerinaj este totodată un izvor de rugăciune și laudă adusă Domnului, o curățire a privirii, a minții și a sufletului prin vederea adevăratei Frumuseți, vindecare sufletească și trupească pentru cel ce caută hrana cea duhovnicească și primește în schimb ceva din pacea și sfințenia locurilor pe unde a pășit. Un pelerinaj rămâne întipărit în suflet, căci pelerinul pleacă de acolo cu binecuvântări pentru viața lui, dar și cu o bucurie nelumească și își dorește să se întoarcă pentru a o retrăi.

Chiar dacă nu le-am vizitat, mulți dintre noi cunoaștem cele mai renumite și îndrăgite locuri de pelerinaj cu care au fost binecuvântați

Intrarea în Peștera Sf. Andrei (Dobrogea)

românii: în București cu Sf. Dimitrie cel Nou și Sf. Mina, în Iași cu Sf. Parascheva, la Curtea de Argeș cu Sf. Filofteia, la Cernica cu Sf. Calinic, apoi peștera Sf. Teodora de la Sihla sau cea a Sf. Andrei de la Corvin. La fel de cunoscute și căutate sunt și

mănăstirile din România, în special cele din nordul Moldovei (Putna, Voroneț, Sihăstria, Neamț, etc.) sau din alte părți, unde s-au nevoit și se nevoiesc marii noștri duhovnici. Credincioșii pot lua mult folos și din călătorii mai anevoioase și mai lungi ca cele de la Locurile Sfinte, Muntele Athos, Grecia (cu moaștele Sfinților Nectarie, Dimitrie, Ioan Rusul, Spiridon și mulți alții), Ucraina (Lavrele Pecerska și Poceaev), ca să amintim doar câteva destinații. Și Vestul Europei are multe mărturii ale vieții creștine vechi, cum ar fi în Italia catacombele sau numeroasele biserici vechi cu moaște ale Sf. Apostoli sau altor mari sfinți. Dar mai sunt și sfinți mai puțin cunoscuți nouă, de exemplu Sf. Bonifatie - apostolul germanilor, Sf. Patrick al Irlandei, iar în Elveția Sfinții Felix, Regula și Exuperantius - ocrotitorii orașului Zurich, Sf. Mavrchie (Mauritius, Moritz), sau cuviosul Gal (Gallus), care au dat și numele orașelor.^[1]

Pentru noi personal, pelerinajul este o ieșire din agitația vieții, pentru a intra într-o oază de liniște, dar și pentru a afla răspuns la diverse întrebări ce ne frământă. Astfel, mult ajutor am primit noi de la Sfântul Nicolae, patronul căsătoriei noastre, când în urmă cu doi ani am plecat într-o mini-vacanță la Bari, împreună

cu un bun prieten, să ne închinăm la moaștele Sfântului. Pentru băiețelul nostru a fost și un prilej să se bucure de nisip, valorile mării și soarele cald al Italiei, iar noi am vizitat și împrejurimile deosebite: zona Alberobello (patrimoniu Unesco) cu căsuțe albe, mici și simple ca niște colibe rotunde, cu acoperiș din pietre ca un con, denumite “Trulli”, cu oameni deschiși, cu îndeletniciri manuale deosebite în stil tradițional. Tot la Alberobello am vizitat și catedrala închinată Sfinților doctori fără de arginți Cosma și Damian din Arabia, cei prăznuiți pe 17 octombrie, cu moaștele lor (capul Sf. Damian și mâna Sf. Cosma), iar la Brindisi catedrala Sfântului Teodor Tiron, patronul orașului, la fel, având moaștele Sfântului.

Bari este un oraș pe țărmul mării Adriatice, în sud-estul Italiei, plin de palmieri și leandri. Centrul vechi are străduțe înguste, pavate cu piatră, case gri asemănătoare unor vile și este presărat cu dovezi ale prezenței Sfântului Nicolae în viața localnicilor. Casele au la geam sau la colțuri diverse icoane sau statui cu Sfântul, pe pereți sunt afișe despre renumitul **pelerinaj anual de 9 mai**, când se sărbătorește Aducerea la Bari a moaștelor Sfântului

Ierarh. Acestea se află din anul 1087 în cripta de la subsolul bazilicii Sfântul Nicolae (sec XII) din Piazza San Nicola de pe malul mării, o biserică mare catolică aproape de centrul orașului. Din păcate, moaștele sunt cam la doi metri sub pământ într-un mormânt și închise după niste grilaje, ca să fie protejate, iar grilajul exterior se deschide doar ocazional, la anumite slujbe sau cu aprobare. Oamenii din diverse locuri ale lumii vin să se închine, să citească și să cânte acatistul Sfântului în fața racliei și să se roage pentru diferite nevoi. În ziua de 9 mai, în fiecare an, slujitorii catolici adună o apă pură, ca un un fel de aghiazmă sau mir mai lichid (“Santa Manna”) ce izvorăște din mormânt, în unii ani mai mult, în alții mai puțin, și pe măsura credinței și a vremurilor pe care le trăim. Aceasta este amestecată cu apă, binecuvântată și împărțită credincioșilor.

Moaște ale Sfântului Nicolae se mai găsesc și la noi în țară la biserica Sfântul Gheorghe din capitală (mâna dreaptă, adusă de Mihai Viteazul în 1599 la București), iar mai puțin cunoscute ar fi fragmentele din Italia din biserica Sf. Nicolae din Lido Veneția (după noi cercetări), sau din catedrala Sf. Nicolae din Fribourg, Elveția.

După Liturghia de duminică, părintele român Mihai Driga, care a înființat parohia romană din Bari în 1983 (având acum slujbele în biserica Sf. Grigorie de lângă Sf. Nicolae), ne-a îndrumat cu drag să mergem cu un slujitor român, care să ne deschidă nouă și altor români să ne închinăm la mormântul cu moaștele. Am mai prins deschis grilajul de la încăperea mormântului și în altă zi, după slujirea Acatistului Sfântului Nicolae de către comunitatea rusă. Am luat mir de la Sfântul și am plecat de la Bari cu multă bucurie că am reușit să ne închinăm, cu liniște în suflet și dând slavă Domnului. Iar Sfântul nu a întârziat să ne dea un semn de ajutor, când la puțin timp am aflat că vom mai avea un copil, pe care ni-l doream foarte mult. Sfântul Nicolae continuă să ne ajute și acum, căci cu multă nădejde ne ungem cu mirul de la raclă la vreo boală ori nevoie/necaz. Sperăm să mai ajungem o dată la Bari - să ne închinăm și să luăm mir, dar și în alte locuri de folos sufletesc pentru familia noastră.

Domnul a lăsat nenumărate lăcașuri sfinte și moaște de sfinți răspândite în toată lumea pentru folosul, întărirea noastră și

ca să ne apropiem mai ușor de El, la fel cum sunt și alte comori ale spiritualității noastre pe care le cinștim: părticele din Sfânta Cruce, brăul Maicii Domnului, icoanele Maicii Domnului, ale Mântuitorului sau ale Sfinților, încununate cu cea mai prețioasă și mai aproape de noi Comoară: Sfânta Împărtașanie. Să încercăm deci să-L căutam pe Hristos peste tot, în biserică la care mergem duminică, în noi și în cei din jur și prin toate cele pe care ni le-a lăsat Domnul pe pământ pentru a putea să ne apropiem de El.

Sfinte Ierarhe Nicolae, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi!

Gabriela Șerbănuță

[¹] *Notă pentru cei interesați: pe pagina părintelui Grigorie din Germania există hărți cu sfinții ortodocși și/sau moaștele lor din pământurile germanice și Țările de jos: <https://maps.google.com/maps/user?uid=202634794573038439010&ptab=2>*

—♦♦♦♦♦—

“De Te-ai și pogorât în mormânt, Cel ce ești fără de moarte, dar puterea iadului ai zdrobit, și ai înviat ca un biruitor Hristoase Dumnezeule, zicând femeilor mironosițe: “bucurați-vă” și Apostolilor Tăi: “pace” dăruindu-le, Cel Ce dai celor căzuți ridicare”. (Condacul Paștilor)

(continuare din pagina 5)

depășire a ei în eshatologie numai prin Dumnezeu. Ea este ca istorie și va fi ca eshatologie numai prin harul dumnezeiesc.

Creațiunea dă posibilitatea istoriei, Învierea o arată ca insuficientă, ca stadiu ce trebuie să dispară și să fie înlocuit cu forma cea perfectă și definitivă a existenței. Învierea arată istoria ca un provizorat în tensiune spre eshatologie. În Înviere se manifestă nemulțumirea lui Dumnezeu cu istoria. O nemulțumire de care suntem și noi pătrunși. Dacă Învierea ar fi fost fapt istoric, încadrat perfect, în cauza și efectul ei, în istorie, atunci ea nu ne-ar arăta ceva peste istorie, ci ne-ar confirma existența istorică drept existența ultimă. Numai prin faptul că Învierea atrage, cu forță metaistorică, ceva din istorie în altă orbită de existență, arată spre un viitor altfel decât istoric. Învierea are de lucru cu istoria, dar nu pentru a o confirma ca singura realitate, ci pentru a o judeca, a o arăta în criza de care suferă și pentru a se milostivi de ea.

De unde vine această contrazicere dintre intenția dumnezeiască manifestă în actul creațiunii, care afirmă istoria și cel al Învierii, care dezaproabă istoria? E de observat mai întâi că Învierea nu este o dezaprobare radicală a istoriei, pentru că atunci nu s-ar mai ridica din moarte aceleași ipostasuri care au trăit în istorie. Învierea e totuși ceva pozitiv și intenția ei se referă tocmai la cele istorice. Dar întrucât Învierea trece pe cele istorice la o nouă formă de viață, se vede că forma cea veche nu e pe placul voinței dumnezeiești. Și întrucât Învierea urmează după catastrofa morții, în care se arată deplin dezaprobarea dumnezeiască a istoriei, se vede că formă de viață istorică, neagreată de Dumnezeu, e atât de înrădăcinată în ființa creațiunii, încât e necesară în prealabil o distrugere totală a ei, ca s-o facă Dumnezeu din nou. Dumnezeu nu-și dezmente prin Înviere dragostea de cele create, dar forma lor de viață nu mai e cea dorită de El. O deviere, o stricăciune serioasă le face de neacceptat din partea lui Dumnezeu. Intervenția lui Dumnezeu după creațiune, prin Înviere, postulează păcatul intrat în lume după creațiune.

Manifestările păcatului, ale stricăciunii, ale bolii care stăpânește toată creațiunea, le simțim toți. Filosofia lui Heidegger se oprește în fața acestui caracter bolnav al existenței ca în fața aspectului ei fundamental. Dintre toate manifestările de boală ale acestei existențe se remarcă îndeosebi în această filosofie moartea cu neliniștea ce-o aruncă ca o umbră asupra întregii vieți, determinând în mod

covârșitor actele, gândurile, atitudinea vieții noastre. Viața noastră e o „existență spre moarte”. Moartea mărginește tot ce există în lume. Lumea aceasta este în mod ființial o lume a morții. Existența ei, ca și existența omului, este o existență amenințată, nu numai obiectiv, ci și subiectiv, de granița morții. Aceasta ne face să suferim. Dar și să simțim existența de aici ca ceva nedepășit, ca un biet fragment dintr-un întreg pe care nu-l vedem, dar îl dorim. Bolile fizice sunt agenții morții care avansează continuu în ființa noastră, care rod neîntrerupt ca niște viermi ai morții din micul tezaur de viață al nostru. Insuficiențele intelectuale și morale ne vorbesc iarăși de caracterul fragmentar al existenței noastre.

Viața acesta cariată, anemică, tulburată, răpusă în scurtă vreme de moarte, nu corespunde cu Izvorul care dă viață și în care nu e nici o urmă de slăbiciune și de boală. Caracterul ei actual nu e voit de Dumnezeu. Dar nu Dumnezeu a făcut lumea așa, ci stricarea a venit prin voia liberă a ființelor raționale. Dacă Dumnezeu ar fi făcut lumea așa, atunci prin Înviere El s-ar sili să o repare, mânat de regretul că a făcut-o așa. Cum însă stricarea ei s-a făcut prin voia liberă a ființelor raționale și urmarea acestei stricăciuni e moartea, Învierea se înfățișează ca un act de grație a lui Dumnezeu, care nu vrea să lase ca suferința să aibă ultimul cuvânt și pe oameni pierduți în moarte, ci ridică totul la o nouă viață, fără suferințe și fără moarte. Prin Înviere El scoate lumea din starea bolnavă în care s-a rostogolit, înălțând-o la o stare a cărei bogăție, plenitudine și fericire nici nu ne-o putem închipui, așa cum nu-și poate închipui omul mereu bolnav starea de perfectă sănătate. Dacă prin păcat s-a introdus în viața de la Dumnezeu boala radicală, prin Înviere această boală e eliminată. E de crezut ca fără căderea în păcat n-ar fi intervenit Învierea, așa cum peste tot n-ar fi avut loc întruparea Fiului lui Dumnezeu.

În Iisus Hristos viața cea nouă, eshatologică, e realizată. El este începătură pentru toți, care cred în Învierea Lui, pentru întregul univers, care actual boalește. Viața cea nouă nu este numai promisiune, ci este în El realizată, prezentă. Noi însă trăim mai departe în istorie, dar cu ochii credinței și ai speranței spre El, spre viața cea adevărată, deplină, ultimă și fără de moarte.

Când zicem cu credință: Hristos a Înviat! afirmăm implicit: Noi toți vom învia!

Pr. Prof. Dr. Dumitru Stăniloae - *Sfintele Paști, 1937 (Ortodoxie și romanism, Ed. Albatros, 1998)*

(Sursa: <http://apologeticum.wordpress.com/2011/04/28/parintele-dumitru-staniloae-invierea-domnului-si-importanta-ei-universala>)

Duminica - Ziua Învierii (cateheză)

Cei mai mulți dintre credincioși cunosc faptul că duminica este ziua săptămânii în care se desprind de activitățile obișnuite pentru a participa la Sfânta Liturghie. Duminica este Ziua Învierii, prima ca însemnătate din cele șapte zile ale săptămânii, ziua de odihnă în Noul Legământ.

Pregătirea aperceptivă. Prin pregătirea duhovnicească necesară (I Corinteni 11, 25-27), urmată de dezlegarea primită de la preot, ca „*iconom al tainelor*” (I Corinteni 4, 1), orice creștin poate primi Sfânta Împărtășire în posturile de peste an, în sărbătorile sfinte, dar cu deosebire duminica, la Sfânta Liturghie, în biserică.

Anunțarea temei. Duminica reprezintă ziua cea mai însemnată din săptămână, așa cum vom afla din cateheza de astăzi.

Tratarea. Cei mai mulți dintre credincioși cunosc faptul că duminica este ziua săptămânii în care se desprind de activitățile obișnuite pentru a participa la Sfânta Liturghie, pentru a lectura din cărțile sfinte, a reflecta la Evanghelia citită de către preot sau diacon, dar și pentru a se odihni. Mircea Eliade consemna într-una din scrierile sale credința universală într-un timp sacru și un spațiu sacru, pe care se cuvine să le observăm în profunzimea semnificațiilor acestora. Duminica înțelegem să fim prezenți din convingere în lăcașul sfințit pentru că suntem mădulare ale Bisericii, avem nevoie de harul Duhului Sfânt, de căldura rugăciunii în comuniune și, întâi de toate, de Hristos, Domnul nostru. Din legea mozaică aflăm că ziua de odihnă lăsată evreilor era sabbatul (odihna), a șaptea zi din săptămână, în amintirea eliberării israeliților din robia egipteană (Ieșire 13, 5-9). Era unul dintre principiile înscrise în Decalog (Ieșire 20, 1-10), observat cu atenție de cei mai mulți din rândul poporului israelit. În ziua de odihnă, conform unei prescripții, evreei puteau merge cel mult 2.000 de pași, care indicau distanța de la casa lor până la sinagogă, pentru a asculta rugăciunile și lecturile biblice.

Ziua de odihnă în Noul Legământ a devenit duminica, în amintirea zilei Învierii Domnului Iisus Hristos, Cel care s-a oferit jertfă Tatălui ceresc pentru ispășirea păcatelor omenirii. Astfel, ne-a răscumpărat din robia păcatului și a diavolului (Efeseni 2, 14-16). După 500 de ani de la darea Legii lui Moise pe Muntele Sinai, Dumnezeu prin Iisus Hristos rânduieste o nouă sărbătoare pentru creștini. Ziua Domnului a fost atribuită de Psalmistul David prin cuvintele: „*Aceasta este ziua pe care a făcut-o Domnul, să ne bucurăm și să ne veselim într-însa*” (Psalmul 117, 24). Ca denumire, duminica era întâlnită sub diferite denumiri în cărțile Noului Testament, precum: „*prima zi a săptămânii*” (Matei 28, 1), prima după sâmbătă (Luca 24, 1). În cartea Apocalipsei (1, 10), redactată către sfârșitul secolului I, întâlnim iarăși o referire la această zi: „*Domenica dies*”. Dumnezeu învață și investeste duminica pe Apostoli și le oferă puterea iertării păcatelor (Ioan 20, 21-23), dându-le și harul preoției sfințitoare. În prima zi a săptămânii se arată lui Luca și lui Cleopa în drum spre Emaus (Luca 24, 13-31), apoi celor unsprezece Apostoli cu Toma (Ioan 20, 26), ulterior la peste 500 de frați (I Corinteni 15, 5-7). Pogorârea Duhului Sfânt peste Apostoli, la Ierusalim,

la 50 de zile după Înviere a avut loc tot în prima zi a săptămânii - duminica. În acea zi, Apostolii au fost îmbrăcați cu putere de sus, adică li s-a oferit deplinătatea harului apostolic de a sfinți preoți prin cetăți, de a învăța și a păstori pe creștini pentru a dobândi Împărăția lui Dumnezeu.

Sfântul Justin Martirul (sec. II) face o mențiune privitoare la ziua Domnului. De asemenea, Sfântul Ciprian al Cartaginei (sec. III) în scrierea sa „*De domenica oratione*”, arată semnificația rugăciunii duminicale, dar și felul cum se cade să fie comportamentul creștinilor în această sfântă zi. Sfântul Ioan Gură de Aur (†407) amintește des în comentariile sale de ziua (Învierii) Domnului.

Unor concepții adventiste, care păstrează drept zi de odihnă sâmbăta, le putem răspunde cu mărturiile de mai sus, dar și cu altele: „*Nimeni să nu vă judece pentru mâncare sau pentru vreo băutură, sau cu privire la vreo sărbătoare, sau lună nouă sau sâmbete; care sunt umbră a celor viitoare...*” (Coloseni II, 18). Creștini fiind, nu mai suntem sub legea mozaică, deși păstrăm ce este ziditor din scrierile Vechiului Testament, ci ne aflăm în Legământul Nou al iubirii lui Hristos.

Dumnezeiescul Răscumpărător a săvârșit fapte minunate în zi de sabbat, iar fariseii îl urau pentru că nu înțelegeau că este Domn și al sâmbetei. Respectând duminica, noi cinștim Învieria Domnului din morți (I Corinteni 15). Nu mai suntem sub frica morții, ci sub Legea harului, după modelul divino-uman al Păstorului cel bun, care este Pâinea vieții și Lumina lumii, care s-a jertfit din iubire (Ioan 3, 16), ca tot cel ce crede în El să nu piară, ci să aibă viață veșnică.

Alături de mărturiile biblice și din Tradiția sfântă a Bisericii, sunt necesare și câteva îndrumări. Pregătirea pentru ziua de duminică în casele creștinilor începe din ziua anterioară, prin rostitura celor necesare, prin igiena personală și a casei, prin rugăciunile de seară și participarea la Vecernie. Creștinii, este bine, să-și ceară iertare, pentru a primi cu sufletul curat Trupul și Sângele lui Hristos. Cum Hristos, prin Jertfa Sa, ne-a împăcat cu Părintele ceresc, tot astfel se cuvine să ne împăcăm și noi, deoarece suntem frați întru Domnul.

Recapitularea. În amintirea căruia eveniment a fost statornicit sabbatul pentru evrei? Care este cea mai însemnată zi din săptămână pentru creștini? De ce serbăm duminica?

Asocierea. După cum prin Înviere Iisus Hristos ne-a scos de sub frica morții, eliberându-ne prin Jertfa Sa de robia păcatului, se cuvine ca și noi, duminica, să ne detașăm spiritual de mulțimea activităților lumești, prin participarea liturgică și euharistică.

Generalizarea. Așadar, duminica reprezintă ziua în care ne apropiem și ne integrăm în Biserica lui Hristos, Cel Răstignit și Înviat, fiindcă suntem fii ai lui Dumnezeu (prin harul botezului), pentru a primi Pâinea vieții mântuitoare. Duminica este Ziua Învierii, prima ca însemnătate din cele șapte, ziua în care activăm ca mărturisitori prin cuvânt și purtători ai lui Hristos prin faptele iubirii (Galateni 5, 6). În biserică, duminica, orice creștin, conștient de chemarea sa, anticipează liturgic și euharistic Împărăția lui Dumnezeu. „*Nu mai trăiesc eu, ci Hristos trăiește în Mine*”, ne încredințează Sfântul Pavel.

Aplicarea. Trecerea de la formele lumești de existență la modul de viață curată este posibilă atunci când înțelegem că duminica ne găsim liniștea în biserică, asumându-ne „*viața în Hristos*”. Duminica este, prin pacea pe care o lasă Domnul pe pământ, prin bucuria Învierii la care suntem chemați euharistic, fereastra către Împărăția cerurilor. Să se vadă între creștini roada Duhului: dragostea, bucuria, pacea, facerea de bine. Această zi poate fi un bun prilej de vizitare a persoanelor vârstnice, a bolnavilor, a celor

lipsiți de cele necesare. În convorbirile duminicale ale creștinilor sunt potrivite rememorările unor repere și învățături biblice și patristice. De asemenea, este bine a se intensifica lectura religioasă și contactul cu resurse media creștine.

Asist. drd. Victor Marola

Surse:

*** *Noul Testament*, Ed. IBMBOR, București, 1983;

*** *Scrierile Părinților Apostolici*, trad. pr. D. Fecioru, Ed. IBMBOR, București, 1995;

Pr. dr. Ioan Mircea, *Dicționar al Noului Testament*, Ed. IBMBOR, București, 1984;

Pr. prof. dr. D. Radu (coord.), *Îndrumări misionare*, Ed. IBMBOR, București, 1986.

“Cu trupul adormind, ca un muritor, Împărate și Doamne, a treia zi ai înviat, pe Adam din stricăciune ridicând și moartea pierzând: Paștile nestricăciunii, lumii de mântuire”. (*Luminânda Paștilor*)

Consumism și milostenie

Să ne imaginăm un moment că ni se dă o primă considerabilă. Este posibil să avem chiar în acel moment o nevoie specială, iar prima să fi venit pentru că Dumnezeu ne-a întins o mână de ajutor în acest fel. Totuși, să ne imaginăm că nu avem nevoie de nimic în mod deosebit. Să zicem că în ultimul timp viața noastră se desfășura la fel, fără schimbări de ritm și am primit această primă. E clar că nu avem nevoie de ea, pentru că dacă nu am primi-o, ne-am putea duce viața ca până acum. Întrebarea este: ce facem cu prima?

Sunt mai multe variante. Putem să ne ducem într-o excursie, pentru că, nu-i așa, merităm și noi. Sau, putem să ne luăm o mașină nouă, pentru că cea veche „nu ne mai reprezintă”. Sau să îi păstrăm la bancă și îi cheltuim treptat, “crescându-ne nivelul de trai” pentru o perioadă. Sau să ne facem viața mai ușoară.

Dacă speculațiile de mai sus nu sunt deplasate, putem atunci să ne întrebăm cât din veniturile noastre curente ne sunt necesare. Și dacă mai aveți un pic răbdare, să mai facem o paranteză:

Și în România, și în majoritatea țărilor, periodic sunt aleși niște oameni cărora le încredințăm țara. Ne așteptăm de la ei să folosească această încredere pentru binele tuturor cetățenilor, să își folosească darurile pe care le au de la Dumnezeu, cum ar fi timpul, energia și inteligența pentru a da legi bune, pentru a face ordine și pace, pentru ca țara să înflorească. Prin taxele pe care le plătim, le încredințăm și sume importante de bani cu care să poată realiza aceste lucruri.

În mod evident, nu ne așteptăm să folosească încrederea noastră, taxele și resursele țării pentru a se îmbogăți, nu ne așteptăm să neglijeze problemele țării pentru a se certa între ei sau pentru a se ocupa într-un fel sau altul de chestiuni minore. Când acest lucru se întâmplă, ne simțim revoltați, am vrea să-i înlocuim cu alții, iar unii dintre noi chiar își doresc să fie ei în locul celor ce conduc, gândindu-se că ar fi mai buni, măcar din punct de vedere moral. Ei bine, vestea cea bună este că noi putem fi în locul lor. De fapt, chiar suntem. Dumnezeu ne-a acordat încrederea Sa împreună cu o mulțime de daruri. Trebuie să ne îngrijim ce facem cu fiecare din ele, dar, pentru că suntem în Elveția, putem să ne referim la unul, anume că mulți dintre noi suntem între cei mai bogați oameni din lume*. Iată ce spunea Sfântul Ioan Gură de Aur: “Precum un administrator de bani împărătești, se pedepsește și se depărtează, dacă el nu dă acelor trimiși la dânsul, și încă întrebuințează o parte din ei pentru desfătarea sa; așa și bogatul este numai un administrator al comorii celei hotărâte pentru săraci, pe care el trebuie să o împartă soților săi celor lipsiți. Dacă el întrebuințează pentru sine mai mult decât este de trebuință, el va trebui să dea în cealaltă lume cea mai aspră socoteală. Câci bogățiile lui nu sunt ale sale, ci ale soților săi. De aceea să cruțăm aceste bunuri, ca străine, pentru ca tocmai prin aceasta ele să fie ale noastre!”

Întorcându-ne la problema de mai sus, ce ne este de trebuință? Deși nivelul de trai a crescut incredibil în ultimele secole, foarte puțini oameni spun că au de ajuns, sau chiar că au prea mult. Având în vedere cum s-au desfășurat lucrurile până acum, probabil că oricât ar crește bunăstarea, oamenii pur și simplu s-ar obișnui cu noua situație și ar considera-o normalitate, ba chiar și-ar dori mai mult, iar orice scădere ar fi inacceptabilă. Deci de trebuință ne este tot ceea ce avem, ba chiar nu ne este suficient. Totuși, în același timp în care unora le este „bine”, nu foarte departe, alții trăiesc în lipsuri grave; și nu trebuie să ne gândim doar la nevoile materiale, căci și lucrarea de misiune a Bisericii are nevoie de susținerea noastră.

Se poate ca în jurul nostru să nu fie oameni care să aibă nevoie de ajutor material, dar nu trebuie să căutăm mult pentru a-i găsi pe cei ce au nevoie de ajutor. Chiar și dacă nu “ne sar în cale”,

iată, la biserică noastră s-au strâns donații pentru Fondul Central Misionar, pentru asociația Pro-Vita de la Valea Plopului (când cantina și alte câteva clădiri le-au ars într-un incendiu), pentru oameni bolnavi, sau cu alte ocazii. Iar dacă vrem să mai căutăm un pic, găsim destui oameni nevoiași, există acțiuni ale Bisericii pentru a-i ajuta**, sunt mănăstiri (și nu numai) care fac misiune în diverse moduri, sunt biserici care au nevoie de ctitori. Să fim creștini înseamnă să avem dragoste, iar dragostea înseamnă jertfă, iar exemplul de jertfă îl avem la Mântuitorul pe Cruce. Pe mulți dintre noi poate că ne înspăimântă gândul că acesta este etalonul jertfei. Putem oare măcar să încercăm să fim administratori mai corecți și să jertfim câte ceva din ceea ce nu ne este necesar?

Virgil-Nicolae Șerbănuță

* Un venit net de 40.000 de franci este între primele 1% venituri din lume. Ca alt termen de comparație, salariul mediu anual în România este, înainte de impozit, de aproximativ 6.600 de franci, iar cel Elvețian de 60.000 de franci, deci de aproape zece ori mai mare, iar costurile în Elveția sunt, în medie, doar de trei ori mai mari.

** Un exemplu ar fi reconstruirea caselor în Moldova după inundațiile din iunie-iulie 2010.

2013 - Anul omagial al Sfinților Împărați Constantin și Elena

La inițiativa Preafericitului Părinte Patriarh Daniel, în ședința de lucru din 25 octombrie 2011, Sfântul Sinod al Bisericii Ortodoxe Române a aprobat ca **anul 2013 să fie declarat "Anul omagial al Sfinților Împărați Constantin și Elena", la împlinirea a 1700 de ani de la Edictul de toleranță religioasă de la Milano (feb. 313).** Biserica Ortodoxă îi consideră pe Împărații Constantin cel Mare (306 - 337) și pe maica sa Elena "Sfinți și întocmai cu Apostolii", folosind permanent în viața liturgică această titlatură. Biserica noastră are motive bine întemeiate pentru a-și justifica atitudinea, comparând activitatea Sfinților Apostoli - care au propovăduit Evanghelia de la un capăt până la celălalt al lumii și au întemeiat atâtea Biserici creștine - cu acțiunea aceluia care a scos Biserica din catacombe, redându-i libertatea și totodată posibilitatea ei de afirmare. Acest fapt se petrecea tocmai când persecuțiile împotriva creștinilor erau mai sângeroase și când legea atât de dură promulgată de păgânul împărat Dioclețian, făcea să dispară pe alocuri chiar și numele de creștin. Tocmai în această perioadă, Providența divină Se descoperă lui Constantin cel Mare, pentru a opri vărsările de sânge și a da dreptul de "religio licita" Bisericii pe care Hristos Domnul, Fiul lui Dumnezeu, "a câștigat-o cu scump sângele Său" (Fap. Apostolilor 20, 28).

Biserica lui Hristos trecuse prin trei secole de prigoană, perioadă în care majoritatea împăraților romani au dat dovadă de o cruzime nemaîntâlnită și au supus martirajului pe toți cei care, plini de credință și cu o dragoste imensă față de Mântuitorul lumii, au respins închinarea la zeități păgâne și au mărturisit credința creștină. Creștinismul era interzis în Imperiul Roman încă din vremea Împăratului Nero (54-68), care decretase oficial: "non licet esse vos" - "nu vă este permis să existați", acest decret fiind amintit de Tertulian sub denumirea de

"Institutum Neronianum" (Apologeticum II, 4).

Așa cum Domnul Iisus S-a arătat lui Saul din Tars, prigonitorul de altădată al Bisericii, transformându-l prin lumina orbitoare de pe drumul Damascului în Apostolul Pavel, cel mai mare propovăduitor al Evangheliei, tot astfel s-a descoperit și Împăratului Constantin. Istoricul bisericesc Eusebiu de Cezareea consemnează, că Sfântul Constantin i-a mărturisit cu jurământ, că "în miezul zilei i s-a aratat pe cer Crucea cu inscripția «in hoc signo vinces/ în acest semn vei învinge»" ("De vita Constantini", PȘB, vol. 14, Buc., 1991, p. 76). Mântuitorul i se arată apoi în vis împreună cu acest semn mântuitor și-i poruncește Împăratului să așeze semnul Crucii, după asemănarea celei văzute pe cer, pe hainele soldaților și pe steagurile de luptă, căci acesta îi va fi ajutor de izbăvire și biruință în luptă. Că Împăratul Constantin a fost convins de apariția minunată a Sfintei Cruci, ne-o confirmă faptul că pe arcul de triumf al lui Constantin, care se păstrează până azi la Roma, el afirmă că a câștigat victoria asupra lui Maxențiu: "instinctu divinitatis" = "prin inspirație divină".

Victoria pe care el a obținut-o cu ajutorul Dumnezeului creștin îl așeza pe Împăratul Constantin și imperiul său sub protecția Crucii și în dependență directă de Hristos. Așadar, în urma acestei minuni, ca și în urma celei de pe drumul Damascului, a triumfat Biserica lui Hristos. După cum Apostolul neamurilor prin propovăduire a întemeiat biserici creștine, Sfântul Constantin le-a dat libertate creștinilor prin Edictul de la Milan (313), deschizând astfel Bisericii creștine perspectivele strălucirii ei în secolele ce vor urma.

Constantin cel Mare s-a născut în orașul Naissus din Moesia Superior (astăzi orașul Niș, Serbia) în jurul anului 274, ca fiul mai mare a lui Constantius Chlor și al Elenei. După moartea tatălui său, în anul 306, armata îl proclamă drept August pe Constantin,

dar abia în anul 324 el rămâne singurul împărat roman. Împăratul Constantin s-a hotărât să părăsească Roma păgână și să ridice un alt oraș de reședință. Acesta a fost Bizanțul, pe malul Bosforului, care a primit numele de Constantinopol - orașul lui Constantin, inaugurat cu mult fast la 11 mai 330. Constantin face din Bizanț o capitală de Imperiu creștin, care trebuia să arate aceasta prin bisericile, monumentele, cultura și atmosfera sa duhovnicească. Mutarea capitalei la Constantinopol (Roma cea nouă) a avut consecințe importante în istoria Imperiului Roman și a Bisericii creștine. Prin această mutare s-au pus temeliele Imperiului Roman de Răsărit care a durat până la 29 mai 1453, când Constantinopolul a fost cucerit de turci, sub conducerea lui Mahomed al II-lea Cuceritorul (1451-1481).

Acordând libertate, ajutor și privilegiile creștinismului, Constantin cel Mare a făcut din minoritatea disprețuită și persecutată, categoria socială cea mai însemnată a imperiului. După anul 313, cu ajutorul Împăratului Constantin, Biserica creștină a intrat într-un "secol de aur".

Preocupat de a asigura unitatea Bisericii creștine și de a face din această unitate elementul de viață și de rezistență al Imperiului, Constantin cel Mare a convocat Sinodul I ecumenic de la Niceea din 325, în care Sfinții Părinți au condamnat erezia lui Arie și au stabilit dreapta credință. La sinod au fost alcătuite și primele 7 articole ale Simbolului de credință (Crezul), a fost fixată data Paștilor (prima duminică după luna plină, după echinocțiul de primăvară) și s-au dat 20 de canoane referitoare la disciplina bisericească.

Printr-o lege dată în anul 321, Constantin cel Mare a generalizat Duminica ca zi de odihnă în tot Imperiul, iar în anul 317 Împăratul a început să bată monede cu monograma creștină. Mama Împăratului, Sfânta Elena (†327), învățând și îndrăgind credința creștină, vedea diferența dintre deșertăciunile lumii și ceea ce este veșnic. În jurul anului 312, în vârstă de peste 60 de ani, Elena a devenit creștină, însă era de tânără atât de cucernică și milostivă, încât contemporanii ei credeau că este creștină din copilărie. Ea se îmbrăca mereu sobru, dădea de pomană săracilor, prizonierilor și făcea donații bisericilor. Cu multă străduință, Sfânta Elena a descoperit la Ierusalim lemnul Sfintei Cruci pe care a fost răstignit Mântuitorul Hristos. Cutul creștin și pelerinajul la Locurile Sfinte au luat o mare dezvoltare după această descoperire.

Membrii familiei imperiale - mama sa, Elena, soția sa, Fausta, sora sa, Anastasia, fiica sa, Constantina, femei foarte credincioase, au dăruit episcopilor ajutoare pentru a repara bisericile sau pentru a construi altele noi. La Ierusalim, la Antiohia, Tyr, Nicomidia, Roma și mai ales în Constantinopol s-au ridicat biserici mărețe. La Constantinopol, Împăratul a ridicat catedrala Sfinții Apostoli, care a devenit necropola împăraților bizantini. În cadrul unor festivități mărețe, s-a sfințit, la 14 septembrie 335, catedrala Sfântului Mormânt, Anastasis - Învierea, ridicată prin râvna și cheltuiala Împăratului.

Sfântul Constantin s-a mutat la Domnul la 22 mai 337, în Duminica Rusaliilor și a fost înmormântat cu mare fast în biserica Sfinții Apostoli din Constantinopol, ctitoria sa.

Pentru dragostea, dăruirea și mai ales pentru tot sprijinul adus creștinismului, după lunga perioadă de persecuții, Biserica l-a cinstit în chip deosebit pe Împăratul Constantin împreună cu maica sa Elena, trecându-i în rândul Sfinților și numindu-i "Cei întocmai cu Apostolii".

"Chipul Crucii Tale pe cer văzându-l și ca Pavel chemarea nu

de la oameni luând, cel între împărați Apostolul Tău, Doamne, împărăteasca cetate în mâinile Tale o a pus, pe care păzește-o totdeauna în pace, pentru rugăciunile Născătoarei de Dumnezeu, Unule Iubitorule de oameni.” (Troparul Sfinților)

Cu ale lor sfinte rugăciuni, Doamne Iisuse Hristoase, Fiul lui Dumnezeu, miluiește-ne și ne mântuiește pe noi. Amin.

Pr. Romică-Nicolae Enoiu

Părintele Elias, așa cum l-am cunoscut

În ziua de 19 martie 2013 a trecut la cele veșnice Părintele Elias Herter, preot creștin ortodox, originar din Zürich și binecunoscut de enoriașii din parohia noastră. Părintele Elias s-a mutat la Domnul la vârsta de 87 de ani, după o îndelungată suferință, pe care a purtat-o cu demnitate și de care nu s-a plâns niciodată.

Am găsit de cuviință să îi închinăm câteva gânduri în acest număr al revistei noastre parohiale, spre amintire și recunoștință. Rândurile de față nu sunt o biografie (deși am convingerea, că mult am fi avut de învățat din viața părintelui, dacă nu ar fi rămas pentru noi o taină), ci mai curând o încercare de a schița un portret al Duhovnicului, ca una ce am avut marea șansă de a-l avea duhovnic mai bine de 11 ani. L-am cunoscut pe părintele Elias în 2002, la câteva luni după înființarea parohiei noastre, când mânat de curiozitatea și dorința sa de a cunoaște toate comunitățile ortodoxe, a venit la noi la o slujbă a Vecerniei, după ce aflase de existența noastră dintr-un ziar local. Cu timpul a început să vină din ce în ce mai des, iar odată cu înmulțirea slujbelor în parohie, prezența părintelui Elias la Vecernie a devenit constantă. Apoi s-au adăugat Slujbele Sfântului Maslu în toate posturile de peste an, ultimul Sf. Maslu la care a participat fiind în postul Sfinților Apostoli 2012. Prezența sa era întotdeauna un dar și o bucurie. Și alte parohii ortodoxe s-au bucurat constant de împreună slujire a Părintelui Elias, îndeosebi parohiile grecești din Zürich și de la Singen (la aceasta din urmă fiind singurul slujitor în ultimii ani), precum și parohia sârbă din Basel.

Având convingerea că harul preoției îi era dăruit nu pentru sine însuși ci pentru ceilalți, părintele se punea cu dragoste și generozitate la dispoziția tuturor celor care îl solicitau, după măsura propriilor puteri. Când vorbea despre un viitor “Termin”, nu uita însă niciodată să adauge “Dacă va vrea Dumnezeu...”, știind bine că planurile omului nu se potrivesc întotdeauna cu rânduiala lui Dumnezeu.

Ca duhovnic, părintele Elias era blând, înțelept și îngăduitor. Avea o mare înțelegere pentru natura umană, cu toate slăbiciunile și imperfecțiunile ei și asculta cu răbdare tot ce i se mărturisea. Sfaturile sale erau povețe părintești sau pilde (câteodată chiar din viața sa) și nicidecum canoane aspre. De la o spovedanie la alta nu aștepta salturi mari duhovnicești, ci era convins că dacă reușim să ne schimbăm sinele cătuși de puțin (și asta cu răbdare și în timp), strădania noastră poate însemna mult în fața lui Dumnezeu. Părintele încuraja Spovedania și Impărtașania deasă, privindu-le ca pe un ajutor neprețuit pe calea urcușului duhovnicesc. Fără să micșoreze importanța pregătirii prin post și Spovedanie, considera Sfânta Impărtașanie un mare dar de la Dumnezeu și nicidecum o răsplătă pentru slabele noastre nevoițe în ale postului și pocăinței. Încrederea în rânduiala Domnului și lăsarea în voia lui Dumnezeu erau sfaturi deseori repetate de părintele. Fiind încredințat că nimic nu este întâmplător în viața noastră și că suntem călăuziți de Providența divină până și în cei mai mici pași, părintele ne îndemna să fim atenți la micile semne ale vieții cotidiene, ca să înțelegem care este voia Domnului cu noi. Așa de pildă, de câteva ori când ezitam dacă ar fi fost sau nu timpul pentru o nouă spovedanie, l-am întâlnit pe părintele “întâmplător” și am înțeles că trebuie să urmez gândului celui bun. Încredințarea totală în purtarea de grijă a lui Dumnezeu, dar și lucrarea de către om a tot ceea ce îi stă în putere, erau pentru părintele deopotrivă de importante (fiecare 100% și nu fiecare câte 50%). Acestea, ca și alte aspecte ale condiției umane față de Dumnezeu (de pildă nădejdea de vindecare a bolnavilor prin rugăciune, dar și urmarea cu încredere a terapiilor medicale), erau în viziunea părintelui o consecință a învățăturilor Sinodului de la Calcedon (451), care a stabilit dogma privind natura divino-umană a Mântuitorul Hristos (Dumnezeu adevărat și om adevărat).

Acceptarea și iertarea de sine, cu toate greșelile, neajunsurile și neîmplinirile era deseori predicată de părintele. Considera aceasta ca pe un act de smerenie și de mulțumire în fața lui Dumnezeu. Dar și recunoașterea împlinirilor și a darurilor cu care Dumnezeu ne-a înzestrat, tot smerenie însemna pentru părintele, desigur atâta timp cât nu era însoțită de trufie.

Mai credea părintele că dintrele cele trei mari virtuți creștinești: Crediința, Nădejdea și Dragostea, cel mai ușor ne este să ne conștientizăm păcatele împotriva Crediinței și a Dragostei. Dimpotrivă, păcatele împotriva Nădejzii ne sunt mai greu de sesizat. Știa bine ce spunea, întrucât mulți dintre noi cădem ușor în tristețe sau chiar în deznădejde și nici măcar nu ne trece prin minte că păcățuim astfel. De aceea, îndemna întotdeauna la încredere, răbdare și mulțumire pentru tot ceea ce rănduiește Domnul cu viața noastră.

Cum multe dintre problemele omului modern sunt legate de exercitarea profesiei, găsesc potrivit să amintesc pe scurt și viziunea părintelui față de muncă în societatea de azi. Părintele găsea greșit faptul că în societatea contemporană omul este definit prea mult prin profesie. Mai mult, amintea că etimologia cuvântului *muncă* (în limba greacă, dar nu numai) face trimitere la “robie” și ne îndemna la o anumită detașare față de muncă, pentru a nu ne lăsa robiți de aceasta. El însuși încerca să își organizeze timpul în așa fel încât să evite la maximum stress-ul (deși pensionat de multă vreme din postul de învățător, părintele avea aproape întotdeauna agenda plină!).

În cazul unor neînțelegeri (de multe ori inevitabile) cu oricare dintre semenii noștri, sfatul părintelui era să încercăm să dezamorsăm un posibil conflict printr-o discuție în care să ne exprimăm impresiile noastre, fără a acuza pe celălalt (chiar dacă suntem convingși că ne-a greșit). Era de părere că nici poziția “învățătorului”, nici a celui “învins” nu ne sunt de nici un folos, ci doar căutarea păcii și a înțelegerii. Când aceasta nu este posibilă, o anumită distanță față de persoana respectivă este de dorit, întrucât nu suntem făcuți să ne potrivim cu toată lumea. Iar pentru a renunța la tentația de judecare a aproapelui, argumentul forte al părintelui era că putem fi aproape siguri că ne înșelăm, neștiind care sunt adevăratele motive care stau la baza atitudinii sau comportamentului semenului nostru. Considera fiecare om o taină, un mister între el însuși și Dumnezeu și că nu este dat nimănui să pătrundă această taină.

Acestea și multe alte asemenea învățături simple erau repetate de părintele până când îți le însușeai și deveneau cu adevărat ale tale, prin înțelegerea profundă care vine din inimă. După fiecare spovedanie plecai mângâiat, înviorat și împăcat cu Dumnezeu și cu tine însuși.

Părintele Elias era un om echilibrat, hotărât și întotdeauna bine dispus. De o cultură vastă, avea păreri proprii, bine întemeiate și purta discuții interesante pe orice temă. Era întotdeauna bine informat și preocupat de ceea ce se întâmpla în lume. Profund atașat poporului elvețian, făcea rugăciuni speciale la ziua națională a Elveției sau înainte de votări importante. Ca om surprindea printr-un spirit extraordinar de deschis, printr-o flexibilitate rară și prin acceptarea diversității.

(continuare la pagina 15)

"Lăsați copiii să vină la Mine!"

Dragii noștri,

Acum când primăvara se străduiește să ia locul iernii, fără însă a se grăbi, iar noi ne pregătim să întâmpinăm marea sărbătoare a Învierii Domnului, ne amintim cu drag de hramul parohiei noastre și de frumoasa serbare a micilor artiști. Eforturile făcute de copii, dar și de părinți, care au repetat cu cei mici versurile și colindele, au fost răsplătite de bucuria praznicului, de cuvintele de încurajare ale Preasfințitului Părinte Ignatie, dar și de aprecierile spectatorilor. Ne vom întâlni din nou pe scenă în decembrie 2013.

Între timp am continuat activitățile la Școala Parohială Zürich. De fiecare dată când sala de curs ne stă la dispoziție, ne întâlnim pentru a vorbi românește și a afla despre tainele mântuirii despre care ne învață slujbele Bisericii noastre. La începutul anului am vorbit despre Botezul Domnului și despre botezul nostru, despre ce este păcatul și cum este spălat în Taina Botezului. Apoi am vorbit despre Întâmpinarea Domnului și despre așteptarea și apoi bucuria și mulțumirea Iubitului de Dumnezeu Simeon atunci când L-a luat în brațe pe Pruncul Iisus. Iar de la începutul Triodului ne pregătim de prăznuirea Învierii, învățând despre smerenia vameșului, despre gesturile de milostenie făcute de cei care vor intra în Împărăția lui Dumnezeu și apoi despre semnificația și calendarul Postului Mare.

Învățăm, la școala parohială, ca minunile nu se întâmplă doar în povești, ci că acestea sunt întâmplări obișnuite din viața sfinților. Iar Hristos ne cheamă pe toți la o viață

de sfințenie. Dar nu ne lasă singuri în călătoria acestei vieți, ci prin Moartea și Învierea Lui, Domnul ne-a dăruit harul Sfințelor Taine, prin care devine El Însuși Viața vieții noastre.

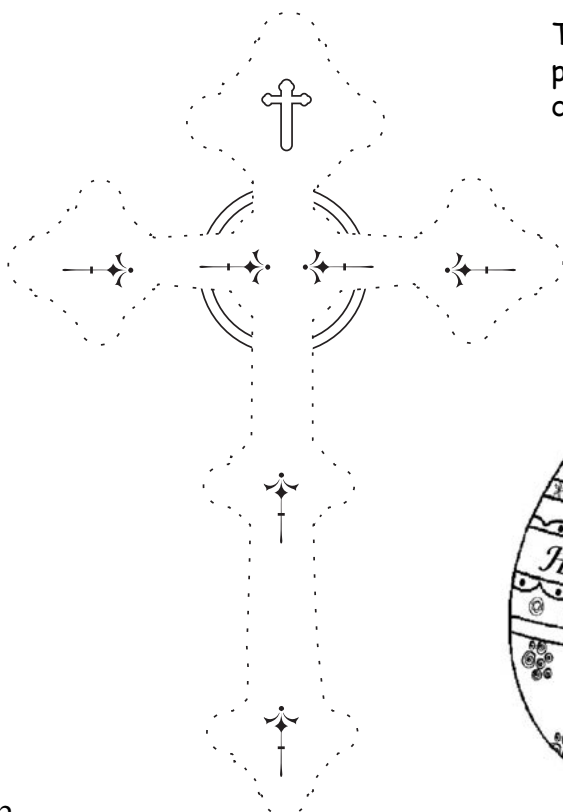
Hristos a Înviat!

Anemone Maxim și Ioana Monica Mereu

Hramului Parohiei Sfântul Nicolae Zürich, 2012

Trasează o linie între puncte și apoi colorează desenul

Colind de Florii

Azi, cu toți să prăznuim
Pe Dumnezeu să-L slăvim
Hristos vine 'ncetinel
Spre patimă ca un miel
O minune, o minune!

La poarta e 'ntâmpinat
Toți Osana I-au cântat
Osana dintru 'nalțime
Ca Hristos Împărat vine
O minune, o minune!

Ghicitoare

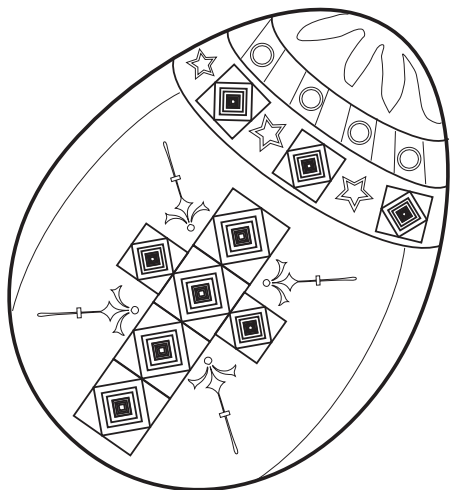
Care-i animalul blând
Pe care Mântuitorul stând
În cetate a intrat
De mulțimi întâmpinat?
(după Leon Magdan)

Învierea Domnului

Planșă de colorat: Învierea Domnului

Hristos a Înviat! de Vasile Militaru

Hristos a Înviat! Ce vorbă Sfântă!
Îți simți de lacrimi calde ochii uzi
Și-n suflet parcă serafimii-ți cântă
De câte ori creștine o auzi.

Hristos a Înviat în firul ierbii,
A înviat Hristos în Adevăr;
În poienița-n care zburdă cerbii,
În florile de piersic și de măr.

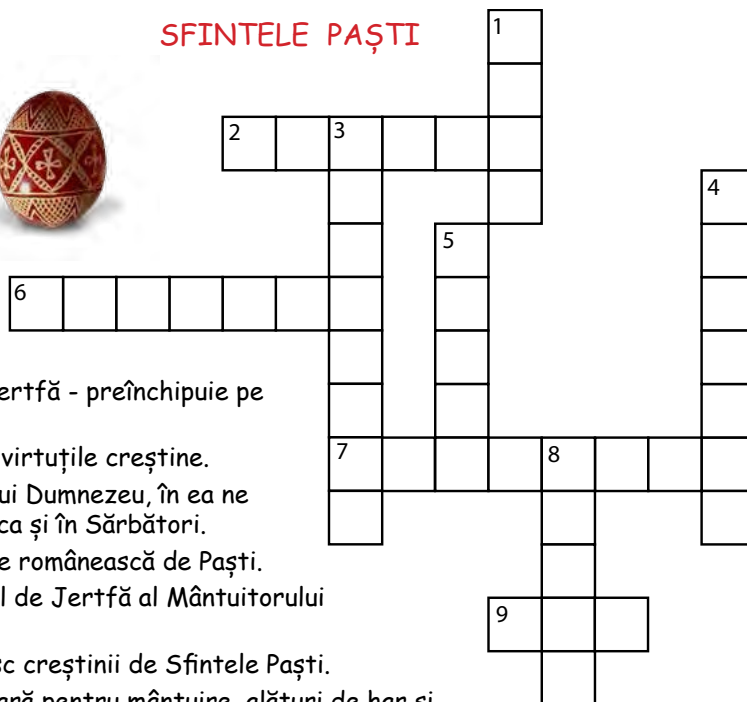
În stupii de albină fără greș,
În vântul care suflă mângâios
În ramura-nflorită de cireș
Dar vai, în suflet ți-nviat Hristos?

Ai cântărit cu mintea ta creștine
Cât bine ai făcut sub cer umblând,
Te simți măcar acum pornit spre bine
Măcar acum te simți mai bun, mai blând?

Simți tu topită-n suflet vechea ură?
Mai vrei pieirea celui plin de Har?
Ți-ai pus zăvor pe bârfitoarea-ți gură?
Iubirea pentru semeni o simți jar?

O, dacă-aceste legi de-a pururi Sfinte
În aur măcar azi te-au îmbrăcat
Cu serafimii-n suflet imn fierbinte
Ai drept să cânti: Hristos a Înviat!

SFİNTELE PAȘTI

Paștile

de M. Popescu

S-aude-al clopotelor cânt
Prin firea, care se renaște
Și falnic iese din mormânt,
Cu biruință Domnul Sfânt,
Căci azi e Paștile.

Și după slujbă ies la rând
Bătrâni, cu spatele-aplecat,
Bărbați cu chipul luminat,
Și-n urma ies copii cântând:
"Hristos a Înviat!".

1. Animal de jertfă - preînchipuie pe Mântuitorul.
2. Una dintre virtuțile creștine.
3. Este Casa lui Dumnezeu, în ea ne rugăm Duminica și în Sărbători.
4. Specialitate românească de Paști.
5. Este altarul de Jertfă al Mântuitorului Hristos.
6. Sărbătoresc creștinii de Sfintele Paști.
7. Este necesară pentru mântuire, alături de har și fapte bune.
8. Este răstignit între doi tâlhari.
9. Sunt colorate sau încondeiate frumos de Paști.

Strigătul care nu se aude!*

multe popoare, seminții și limbi scrise și nescrise s-au stins de-a lungul istoriei. Simțim și noi această amenințare, căci încă din cele mai vechi timpuri poporul dac de la sud de Dunăre a fost prigonit și asuprit. Este tragic că în ziua de azi, în secolul al XXI-lea, mai sunt oameni în această zonă istorică, zonă ce aparține acum Republicii Serbia, cărora, datorită conjuncturii politice sau administrative, le sunt interzise anumite drepturi esențiale. Societatea de astăzi nu crede în lipsurile și necazurile altora, nu știe sau ignoră faptul că sunt români care nu au voie să își vorbească limba decât în propria locuință. Din păcate asuprirea și îngrădirea drepturilor românilor numiți și *vlahi* din Valea Timocului este mult mai dură și mult mai serioasă decât ceea ce se mediatizează. Nimeni nu poate simți acest lucru decât cei care trăiesc real asta. Sunt case în care nepoți și bunici nu se pot înțelege deoarece nepoții nu știu românește, asta din mai multe motive, ca de exemplu lipsa școlilor sau a cursurilor de limba română, teama părinților de a nu fi desconsiderați, pentru a nu chinui copilul, că atunci când merge la școală să nu știe bine sărbește, ultimele două motive fiind hilare și de-a dreptul puerile. Sunt copii în Valea Timocului care vorbesc ambele limbi fără a se observa vreo diferență de etnie. Aceste cazuri nu pot decât să ne bucure, deoarece credem că spiritul românesc din Valea Timocului e departe de a se pierde. Însă din cauza lipsei drepturilor de a avea școală în limba maternă această afirmație poate fi ignorată, deoarece procesul de stingere a flăcării românești este încet, dar sigur. Noi, cei puțini care milităm și strigăm, suntem prea mici și nu suntem luați în seamă, ei sunt mulți și, când văd că nu suntem ajutați, prosperă, și mai nou și-au făcut un scop din asta. Cine sunt "EI"? E simplu: sunt cei care conduc statul sârb, sunt cei care nu iau în seamă strigătul nostru disperat după ajutor pentru a ne păstra identitatea noastră românească. Multe promisiuni, multe vizite oficiale ale comisarilor europeni, ale președintelui României și alte oficialități, care mai de care cu promisiuni și cuvinte frumoase de încurajare ... dar fără nici o realizare. Nu spun asta ca un reproș cuiva, nici nu vreau să învinovățesc pe nimeni, însă eu ca om nu aș putea să promit ceva ce nu pot realiza! Situația e disperată.

Pentru cei care nu cunosc despre ce este vorba, aș vrea să le expun în câteva rânduri istoria și evoluția acestei regiuni și acestui neam, o mică sinteză din ceea ce înseamnă DACIA RIPENSIS. Valea Timocului este regiunea situată în estul Serbiei și cuprinde ținutul dintre Dunăre, Timoc și Morava. Este alcătuită din județele Braničevo, Pomoravlje, Bor și Zaječar, acestea cuprinzând la rândul lor 18 comune cu 154 de localități pur românești și 48 de localități cu populație mixtă. Conform recensământului din 2002, în această zonă trăiesc aproximativ 40.000 de români. Anumiți lingviști și oameni de știință ridică însă numărul românilor până la 300.000 sau chiar 400.000 de locuitori. În localitățile din acest ținut se pot auzi graiuri asemănătoare cu cele vorbite în stânga Dunării, și anume bănățean, oltean și muntean. Regiunea timoceană a fost populată încă din perioada preistorică de diverse triburi de traci. Primii locuitori ai acestei regiuni erau tribalii. În secolul I d.H., atât în stânga cât și în dreapta Dunării, se produce formarea poporului român, iar limba vorbită de această populație este limba română comună (provenită din latina dunăreană) care se împarte mai târziu în patru dialecte: dacoromân, aromân, meglenoromân și istroromân. Există o serie de savanți români și străini (S. Pușcariu, S. Dragomir, E. Gamillscheg etc.) care susțin că leagănul formării limbii române îl constituie zona timoceană împreună cu spațiul oltean și bănățean. Dialectul dacoromân este menținut până azi în regiunea timoceană. Despre această formare, Al. Rosetti ne spune că "limba română se vorbește atât în stânga, cât și în dreapta Dunării".

În secolul III Împăratul Aurelian a retras armata și administrația din Dacia Traiană și a creat o nouă provincie în sudul Dunării, pe care a numit-o tot Dacia (Dacia Aureliană). Această provincie a fost împărțită în două părți: Dacia Ripensis,

care îngloba zona timoceană și Dacia Mediterranea, care se întindea până în zona Nișului. Dacia Ripensis era denumirea unei provincii romane care făcea parte din Dacia Aureliană, la origine organizată de către împăratul Aurelian (pe la anul 283 d.Hr. când el a pus pietrele de graniță și una dintre ele a fost reînnoită de Gaianus) după retragerea sa din Dacia de la nordul Dunării. Ratiaria a fost stabilită drept capitala Daciei Ripensis (înainte de asta fiind o colonie fondată de Traian în Moesia Superioară). Ratiaria se găsește în Bulgaria, lângă Dunăre, la 17 km la sud de Vidin. Aurelian a dezvoltat Dacia Ripensis de-a lungul Dunării și anume între Moesia Superioară și Moesia Inferioară. Pe timpul domniei lui Traian multe cetăți și întărituri au fost construite în această provincie. Aceste cetăți/întărituri au inclus Singidunum (Belgradul de astăzi), Viminacium (Kostolaț), Tanata, Zernis, Doukepratou, Caputboes, Zanes și Pontes. Această provincie avea câteva orașe mai mari care erau și centre episcopale de unde s-a întins creștinismul timpuriu. Pe lângă Ratiaria, unul dintre centrele principale era și orașul Aquae care era și sediul episcopal. La sinodul din Sardica (Sofia de astăzi) în anul 343 se menționează și episcopul Aquaei "Vitalis et Daciae Ripensis de Aquis". Această episcopie este amintită și de împăratul Iustinian în cunoscuta sa navelă numărul 11.

Între anii 1804 – 1813 românii timoceni se alătură sărbilor pentru a lupta împotriva turcilor, nebănuind că nu au de câștigat din această politică. În 1807 Imperiul Rus ocupă Țara Românească, iar sărbii încep să acționeze în ținutul Crainei în vederea realizării unei legături sigure cu armatele rusești. După câțiva ani, cu ajutorul Imperiului Rusesc, la 10 iunie 1833 sărbii cuceresc zona timoceană stabilind granița cu Bulgaria pe râul Timoc. Miloš Obrenović obține de la turci, în schimbul unei apreciable sume, alipirea Crainei la pașalâcul Belgradului. Stăpânirea sărbilor marchează pentru românii de pe aceste teritorii începutul unei perioade foarte grele. Acestora li se impun taxe mult mai mari decât cele pe care le plăteau pe vremea stăpânirii otomane și din această cauză, o parte din ei încep să părăsească locurile

natale pentru a se stabili în Oltenia sau în ținuturile bulgare care au rămas în Imperiul Otoman până în anul 1877. T r e c e r e a r o m â n i l o r timoceni de sub stăpânirea Imperiului Otoman sub

stăpânirea sârbească a contribuit la începutul unui proces de deznaționalizare, care se desfășoară până în zilele noastre, învățătorii români sunt înlocuiți cu cei sârbi, care nu vorbesc românește, preoții sunt goniți în România și înlocuiți cu preoți slavi, care țin liturghia în slavona veche. După scrierile și hărțile diversilor etnografi, geografi, lingviști și călători, ținutul acesta din dreapta Dunării este arătat ca locuit într-o măsură covârșitoare de români și că aceștia, prin continuitatea lor teritorială cu cei din stânga Dunării, prin obiceiurile, tradițiile, costumele, limba lor, absolut identice pe ambele maluri ale Dunării, sunt o parte întregitoare a marelui bloc românesc. Cât privește imaginea despre ei înșiși, trebuie subliniat faptul că toți locuitorii din acest areal au conștiința unei entități

deosebite, a dublei apartenențe: din punct de vedere teritorial și administrativ ei știu că fac parte din Serbia, dar din punct de vedere spiritual și etnic se simt legați prin fire invizibile de românii din stânga Dunării. Întrebați ce sunt, ei răspund că sunt **rumâni** (forma veche a cuvântului *român*, provenit din lat. romanus), și vorbesc **rumânește**.

Până în anul 2004 românii sau așa-ziii vlahi nu au avut nici măcar o biserică în care să se roage în limba lor, dar Dumnezeu se milostivește de poporul Său și, prin stăruința, dragostea și devotamentul față de etnia sa, părintele Bojan Aleksandrović a reușit să ridice din cenușa lăsată de prigonitorii românilor o bisericuță în care românii/vlahii se pot ruga și pot participa la slujbă în graiul lor. Ba mai mult, în anul 2005 a fost reactivat Protopopiatul Ortodox Român al Daciei Ripensis care, potrivit Părintelui Protopop Bojan, este „scânteia vie a creștinismului daco-roman, credința strămoșilor românilor de astăzi, așa numiți vlahi, băștinași ai Serbiei de Est și Nord-Est, care Protopopiat, după atât de mulți ani, a fost reînnoit cu binecuvântarea Patriarhiei Române și a Preasfințitului Părinte Dr. Daniil, Episcopul românilor-vlahilor din Serbia”. Protopopiatul este singura instituție care funcționează pentru românii-vlahii din Timoc. Dar să nu credeți că problemele sunt rezolvate. Și acum părintele Bojan e târât prin fel și fel de

proces și chemat pentru felurite explicații legate de activitatea sa. Chiar și placa indicatoare de pe sediul protopopiatului pe care scrie numele și activitatea instituției e un caz care încă se judecă în instanța de judecată din Negotin, orașul unde se află acesta. Să nu mai vorbesc de problemele legate de construirea bisericilor și activitatea preoților în parohiile înființate, care nu numai că sunt foarte puține, ba mai mult, nu se primesc aprobări pentru construirea acestora. Nu îmi doresc decât ca cei care citesc aceste rânduri să se gândească la semenii lor care se află în necaz, la situația în care ne aflăm avem nevoie de orice ajutor, orice mână întinsă e un pas înainte. Nimeni nu cere autonomie, nimeni nu vrea războaie sau certuri, cum cred unii politicieni și mai nou (dat fiind implicarea Bisericii Ortodoxe Române în zonă) unii episcopi și preoți din cadrul Patriarhiei Sârbe. **Vrem doar școală și slujbă în limba noastră!** Vrem să putem să strigăm tare și răspicat că suntem români, cetățeni din Republica Serbia. Nu vrem să fim uitați, nu vrem să continuăm să trăim în umbră!

Doru Ovidiu Ursu, Ipodiacon al protopopiatului Daciei Ripensis

**publicăm acest articol intrucât printre enoriașii parohiei noastre avem și familii din această zonă, care împărtășesc suferința fraților de acasă*

”Astăzi este ziua mântuirii”... nu mâine!

“**M**anuela, vezi că este o tânără din Cehia de vreo 29 ani, căsătorită cu un român, e nebotezată și vrea să se boteze ortodoxă, dar nu cunoaște pe nimeni care să-i fie nașă. Dacă vrei să-i fiu tu nașă, du-te și vorbește cu ea”, asta-mi zise părintele nostru la un sfârșit de slujbă, cu vreo trei ani în urmă. Zis și făcut. De când îmi doream să fiu și eu odată nașă ! Întoarsă târziu în Biserica Ortodoxă, nu avusesem încă prilejul să devin nașă. De obicei părinții caută nași tineri pentru copiii lor, ceea ce are sens, nu persoane trecute de 60 de ani.

Drept care o caut pe Adela, cehoaica noastră, și-i spun că mă bucur să-i fiu nașă de botez. Părintele discutase de vreo două ori cu ea, îi dăduse toate îndrumările necesare, plus un text al slujbei în limba germană. În sâmbăta care a urmat, ne găseam în biserică: părintele, Adela, soțul ei și eu, nașă.

Părintele rostea rugăciunile în română, Adela le urmărea, pe cât putea, în limba germană. Totul a fost frumos, ca la orice botez, când un copil sau un adult se creștinează. Mi-am dat seama însă, că Adela se boteza fără să înțeleagă deplin frumusețea și adâncimea duhovnicească a slujbei botezului, ceea ce se întâmplă cu mulți dintre noi.

Mi-am propus să-mi fac datoria de nașă, adică să-i fac Adelei cateheza, fie și după botez, dacă nu m-a tăiat capul s-o fac înainte. M-am dat peste cap și i-am făcut rost de o carte de rugăciuni în limba cehă și un exemplar al Noului Testament.

Însă, cum-necum, am tot amânat să intru în contact cu Adela în vederea catehizării ei. Tot ce făceam, era s-o pomenesc și pe ea la rugăciunile dimineții, alături de copiii mei. Și iată, că un telefon al

părintelui mi-a curmat buna intenție, cea încă nerealizată: “Adela a murit în Cehia într-un accident”.

Și așa a rămas nașa, adică eu, cu datoria și promisiunea neîmplinite. Neîmplinite față de Dumnezeu și față de Adela. Căci nașă fiind, i-am promis lui Dumnezeu că o voi ajuta și învăța pe fina mea Calea și poruncile Domnului. Și față de Adela, că eram pentru moment singura care o putea ajuta să-L cunoască cât de cât pe Domnul. Am avut permanent intenția sinceră s-o fac, dar am tot amânat, neținând seama de cuvântul psalmistului și al Sf. Ap. Pavel: **«Astăzi e ziua mântuirii»**, astăzi, nu mâine, nu răspoimăine, **căci nimeni nu știe câte zile are de trăit**.

În fine, la viitoarea spovedanie va trebui să-mi mărturisesc și acest păcat al meu, căci păcat nu este doar răul pe care-l fac, ci și binele pe care nu-l fac, dar pe care aș putea să-l fac.

Iar în ce privește păcatele pe care le-a făcut fina mea din cauza neglijenței mele, pentru ele nu-mi rămâne decât să mă rog pentru ea, când mă rog și pentru cei răposați ai mei (tot la rugăciunile de dimineață), plus să-i fac toate pomenirile, exact cum le fac sorei mele, părinților și bunicilor mei.

Dumnezeu s-o ierte și s-o odihnească-n pace pe Adela!

Manuela Schmid

(continuare din pagina 11)

Printre ceilalți preoți ortodocși din Zürich, părintele Elias era ca un adevărat stareț, prezent la cele mai multe slujbe și întruniri ale parohiilor ortodoxe (deși nu întodeauna co-slujitor), ca de pildă la Duminica Ortodoxiei sau la Vecernia din ziua Sfinților Felix, Regula și Exuperantie, patronii orașului Zürich (11 septembrie). Deși nu a avut o familie a sa după trup, părintele a fost înconjurat de o mare familie duhovnicească, care l-a respectat și iubit în timpul vieții pământești și l-a însoțit cu rugăciune și lacrimi și în ziua înmormântării sale (de Praznicul Bunevestiri). Și tot la un mare Praznic (al Intrării Domnului Iisus în Ierusalim) i-a rânduit Dumnezeu slujba de 40 de zile, în care noi, cei încă nemângâiați după plecarea sa, să ne rugăm pentru odihna în pace și rânduirea cu Sfinții a sufletului său.

Milica Enoiu

Cinstirea eroilor neamului nostru la Soultzmatt-Franța

“Presărați pe-a lor morminte ale laurilor flori/ Spre a fi mai dulce somnul Fericiților Eroii”

Praznicul Înălțării Domnului Hristos este și ziua dedicată pomenirii eroilor neamului românesc din toate timpurile și din toate locurile, încă din 1920.

Cu mai bine de 20 ani în urmă s-a creat tradiția, ca parohiile ortodoxe române din apropierea Alsaciei să meargă în pelerinaj în **prima Duminică după Înălțare** și să facă pomenirea celor 687 de eroi români din primul război mondial, care-și dorm somnul veșnic în cimitirul militar din Soultzmatt (aprox. 60 km de la Basel).

În aprilie 1924 cimitirul românesc de la Soultzmatt a fost inaugurat în prezența Regelui Ferdinand I și a Reginei Maria, ale cărei cuvinte în limba franceză sunt înscrise pe placa comemorativă de pe Monument: **“Soldați români, departe**

de patria voastră pentru care v-ați sacrificat, odihniți-vă în pace, sub o aureolă de glorie, în acest pământ ce nu vă este străin” Maria, Regina României. Majestatea Sa rostea aceste cuvinte, bazându-se pe un act din 30 august 1919, prin care Consiliul localității Soultzmatt donase acest pământ României.

Anul acesta se va face pelerinajul la Soultzmatt în ziua de **Duminică 16 iunie**. Programul zilei:

- ora 10.30: **Sfânta Liturghie** în incinta cimitirului, săvârșită de ÎPS Mitropolit Iosif de la Paris și de ÎPS Mitropolit Serafim de la Nürnberg, cu participarea unor preoți și diaconi din Franța, Germania, Elveția; **slujba de pomenire a eroilor români**;

- ora 12.30: Intonarea imnelor naționale român și francez, depuneri de coroane de flori, ceremonie militară, mesaje ale personalităților prezente; - ora 13.00: Agapa.

Organizator: Pr. Emil Tanca, mail: tancaemilioan@gmail.com; mobil: 0033 (0)687 13 21 39.

Mulțumim călduros FAMILIEI PRINCIARE STURDZA pentru imprimarea gratuită a Revistei noastre parohiale.

Parohia Ortodoxă Română Sfântul Nicolae din Zürich

Wehntalerstrasse 451, CH-8046, Zürich, c/o Pfarrei St. Katharina

www.bor-zh.ch

PREOT PAROH ROMICĂ-NICOLAE ENOIU

Tel./Fax: +41 52 3435491; Natel: +41 76 5120452;

e-mail: r-enoiu@gmx.ch

Slujbele se săvârșesc în **Cripta Bisericii Catolice St. Katharina din Zürich**.

De la Gara Centrală (Hauptbahnhof) Zürich cu tramvaiul 11 (în direcția Auzelg) până la stația *Radiostudio*, din această stație cu **troleibuzul 32** (în direcția Holzerhurd), se coboară la stația **Einfangstrasse** (care se află în fața Bisericii).

Cu automobilul: Autostrada A1, fie venind din direcția St. Gallen-Winterthur, fie venind din direcția Bern-Aarau-Basel, se urmează ieșirea „Zürich-Affoltern“ (61), apoi se ajunge chiar pe Wehntalerstrasse și se urmărește numărul 451, care se află pe partea dreaptă a străzii (în direcția de mers).

Școala Parohială: În fiecare duminică la orele 10.30 (cu excepția vacanțelor școlare).

Contact: Anemone Maxim și Monica Mereu
(mail: scoalaparohiala.zurich@yahoo.com)

Donații, contribuții:

IBAN: CH85 0483 5035 8248 3100 0, SWIFT/BIC: CRESCHZZ80H, Konto: 80-500-4, Rumänisch-Orthodoxe Kirchgemeinde St. Nikolaus, Germaniastrasse 11, 8006 Zuerich

Colegiul de redacție:

pr. Romică-Nicolae Enoiu, Anemone Maxim, Monica Mereu, Manuela Schmid, Milica Enoiu, Alina Bălan
Grafică și tehnoredactare: Mirela Christescu